

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Gazeta Częstochowska

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, Aleja II № 38, telefon № 50.

Wydawca Antoni Siennicki.

Cena 3 kop.

Zmiana programu
DWA RAZY w tygodniu

Wielki Teatr miejscowym Wielkie Kinematograficzne przedstawienie
Program bardzo interesujący, niebywały do tej pory w Częstochowie. Obrazy doborowe, sensacyjne i artystyczne, otrzymane wprost z fabryk Paryskich, zdjęcia ostatnich nowości. Szczegóły w programach.
Początek w soboty i święta o godz. 3 po poł., a w dni powszednie od godz. 5 po południu. Dyrektor B. Zarzecki.

Dziś zostaje otwarty Wielki Teatr Kinematograf „№ 43” Aleja II. Bogaty i wiele sensacyjny program.

338-4-2

Zatwierdzone przez Ministerjum Przemysłu i Handlu.

Kursy Handlowe W. NASSALSKIEGO w Częstochowie.

półroczne, wieczorne dla obojga płci.
Przedmioty wykładane: buchalteria, arytmetyka handlowa, korespondencja, prawo handlowe, ekonomia polityczna, geografia handlowa.
Wykłady na komplecie powiększonym rozpoczyna się 25 Sierpnia r. b. Zapisy przyjmuje i informacyi udziela Kancelarja Kursów, Aleja II № 24, codziennie z wyjątkiem świąt i niedziel od g. 5 1/2 - 7 1/2. 15-1

DYSTYLARNIA PAROWA F. JANKOWSKIEGO w Warszawie

poleca znaną powszechnie dobrocią: **Malewki, Likieri i Araki,**
oraz **Koniak własny, Kaukaski „Urus“.** 330-10-2

Lekarz-Dentysta 20

Michał Grejniec

przyjmuje jak zwykle.
Codziennie od 9-1 i od 8-6 ej.
I Aleja № 10, dom p. Bajcherowej,
telefon № 108.
Choroby zębów i jamy ustnej. Plombowanie. Zęby sztuczne.
Dla niezamożnych ceny zniżone.

DENTYSTA

R. Filipowicz

II-ga Aleja № 24. 709

Zatwierdzona przez Ministerjum Spraw Wewnętrznych
Lecznica chorób zębów i jamy ustnej

Marjana Puchalskiego

przeniesiona została
w III-ga Aleję № 57 wprost kościoła
po Marjowkach.

Leczenie plombowanie zęby sztuczne
podług taksy.

Porada 30 kop., wyjęcie zęba 50 kop
Dyżury nocne od 8 wiecz. do 8 rano,
zapłata podwójna. 21

Gabinet leczniczo-dentystyczny

Michała Rozenowicza

2-ga Aleja № 33 dom p. Piaseckiej.

Choroby zębów i jamy ustnej. Plombowanie. Zęby sztuczne bez podniebienia i na kauczuku podług najnowszych systemów.

Oko-Perlina Dentysta

Teatrna 13.

przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 6 po połud. Wprawa zęby sztuczne na złoce bez podniebienia, oraz przyjmuje niezamożnych od 9 do 10 rano bezpłatnie. 34

Lekarz-Dentysta Artur Broniatowski

przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 p.p.

I Aleja № 8, pierwsze piętro, dom p. Rygockiej. 92

Choroby zębów i jamy ustnej. Plomb. Zęby sztuczne bez podniebienia na kauczuku i w złocie.

Leonora Böhmówna

Adolf Lachman

zareczeni.

Częstochowa.

Będzin.

Sienja Majorek
Maurycy Lewin
zareczeni.

Częstochowa.

Warszawa.

Teatr Marii Przybyłko

na placu Wystawy.

We wtorek dnia 10 Sierpnia

„Klub Kawalerów“

Komedia w 8 ch aktach Michała Baluckiego.

Bilety nabywać można w cukierni Wgo Jackowskiego, a od godz. 6 ej w kasie teatru przy wejściu na wystawę.

Uczelnie na wsi.

Szkola nasza jest obecnie w okresie przelomowym, od chwili bowiem zapoczątkowania ustroju konstytucyjnego, dotychczasowy charakter i ustrój szkół wybudowanych na gruncie przemijających już warunków społecznych, musi ulec zasadniczej reorganizacyi.

Szkolnictwo odzwierciedla życie, choć jednocześnie w znacznym stopniu wpływa na takie. Iub inne jego ukształcenie. Ponieważ obecnie, wobec zapoczątkowania ustroju konstytucyjnego i oczekiwania samorządu, ludzko-maszyny, spełniającej cudze rozkazy, winni być coraz mniej pożądanymi zarówno dla państwa, jak i dla jednostek samorządnych, przeto szkole, chcąc spełnić wzięte na się zadanie, musi zmienić się do gruntu. Musi tak działać, aby wychowywać ludzi żywych, pracujących i myślących samodzielnie, a najkonsekwentniejszą drogą do tego jest wprowadzenie do metody szkolnej czynnika samodzielnego obserwowania i samodzielnego wypracowania wniosków z własnych obserwacyi. Miasto i jego warunki bynajmniej nie sprzyjają tej innowacyi, zmuszając szkołę do kierowania się w naucezania metodą mnemoniczną i do helodowania t. zw. wleazy książkowej z uartami i z góry już przygotowanemi i rmutami.

Kto więc pragnie wyrobienia w dziecku samodzielności myśli i czynu, a jednocześnie jego rozwoju fizycznego, winna przeciwieć dziecko do szkoły na wsi. Zbliżenie z naturą płatwione warunki obserwacyi, odsuńcia od demoralizujących czynników miasta, praca fizyczna, rodzinne współzycie z natchycielami-wychowawcami — wszystko to

jaknajbardziej wpływać musi na moralny, umysłowy i fizyczny rozwój dziecka.

Taka właśnie szkola powstaje obecnie w Czerwonym dworze pod Grodzikiem. Grono obywateli miejscowych i okolicznych, zorganizowawszy się w celu niesienia pomocy materialnej i otoczenia szkoły opieką zaangażowało na stanowisko dyrektora, p. Henryka Rygięra, dotychczasowego profesora kursów handlowych, dla kobiet p. J. Siemiradzkiej i nauczyciela szkół freednich. W całej jego dotychczasowej działalności publicystycznej była idea założenia szkoły na wsi nowego typu, a że jest to człowiek w sile wieku, doświadczony, energiczny i szczerze kochający młodzież, a przymtem poważnie wykształcony, przeto mamy nadzieję, że idee swoje wcieli w życie potrafi. Personal nauzyielski, zaangażowany przez dyrektora, składa się naogół z ludzi ideowo oddanych pedagogice. Warunki, w jakich szkola się znajduje, również sprzyjają jej rozwojowi. Gmach szkolny, w swoim czasie oddany na szpital, choć z powodu śmierci właściciela na ten cel nigdy nie użyty, doskonale nadaje się na zakład naukowy. Otoczenie jej składa się wyłącznie z ogrodów i pól. Sale widne i duże.

Przy szkole założony zostaje internat, mieszczący się w obrębie gmachu szkolnego; prowadzony on będzie przez dyrektora przy współudziale obywateli, popierających szkołę. Nastroj rodzinny wytworzyć musi serdeczny stosunek między pedagogami-wychowawcami a uczniami, co usunie ten zasadniczy rozdźwięk szkolnictwa miejskiego.

Całość uzupełni praca fizyczna w ogrodzie i racjonalnie stosowane sporty.

W takich warunkach szkola rzeczywiście spełnić może swe zadania t. j. rozciągnąć w młodzieży wszystkie jej strony dodatnie, tłumiąc jednocześnie w zarodku każde zło.

Kończymy też niniejszą notatkę życzeniami dla dyrektora „Rygięra, aby praca jego wydała te rezultaty, o których wielokrotnie pisał w swych artykułach pedagogicznych, a między innymi i do naszej gazety.

Jubileusz cenzury.

„Sowr. St.“ przypomina 105-tą rocznicę cenzury w Rosji, a mianowicie rocznicę wydania pierwszej ustawy

Fabryka wyrobów cementowych majątku „OSTROWY”

J. C. W. Wielkiego Księcia Michała Aleksandrowicza.

Adres pocz. i telegr. **Kłobuck, gub. Piotrkowska**

Wyroby: dachówki, rur różnych wymiarów i form ceły płyt podłogowych i trotuarowych, różne upekszenia fasad i t. p.

RYDZEWSKI i S-ka

Bierny Techniczne w Częstochowie. Teatrna 13.

„RUBEROID“

Najlepszy, najtańszy materiał do krycia dachów, a wysyciełania podłóg, izolowania miejsc wilgotnych. Na Wystawie pokryte: Halla maszyn, pawilony: łowiecki Kowalskiego i Trylkiego „Swiata” i inne. Krycie dachów, Oferty na żądanie.

KRUSZYNSKI i PROSZOWSKI

Częstochowa, Aleja III-ola, dom własny.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukatorski

Założony w roku 1878.

WYKONYWA: RZEZBĘ, POMNIKI, ROBOTY BUDOWLANE i SZTUKATERJA.

Telefon № 280.

"Gazeta" na Wystawie.

Dla wygody czytelników, jak również p. p. Wystawców i publiczności, zwiedzającej wystawę — urządziliśmy w pawilonie „Świata“ (przy wejściu do parku na plac wystawowy) kantor naszego pisma, który przyjmować będzie wszelkie reklamy i ogłoszenia, jak również prenumeratę po cenach zwykłych redakcyjnych.

Sprzedaż N.N.N. pojedynczych „Gazety“.

czarnej w dniu 22 lipca 1894 roku.

Pierwsza ta ustawa ustępowała pod względem nastroju i liczby paragrafów wszystkim następnym. Było w niej ogółem czterdzieści siedem paragrafów.

Pierwszymi cenzorami byli „profesorowie” i „magistrowie”, tak więc pierwszą instytucją, która miała położyć rękę na myśli ludzkiej, stały się uniwersytety, posiadane do kzerzenia ówczesne.

Zrezygował jeden z twórców tej ustawy objaśnia, że „postanowienia cenzury bynajmniej nie ograniczają wolności pisania i myślenia; najwięcej przedsięwzięcia zostały stosowane środki przeciwnadużyciem tej wolności”. W ten sposób urzędnik objaśnia środki represji.

Względem pierwszej ustawy była względnie łagodniejsza i więcej wyrównała, nie wszelkie zarządzenia późniejsze i obecne.

„Ustawa zawierała np. takie komentarze:

„Cenzura przy zakazywaniu ksiąg i utworów kieruje się rozważną wyrozumiałością, wolną od wszelkiej stroniowości w tłumaczeniu całych utworów lub ich ustępów. Kiedy ustęp wątpliwy ma podwójne znaczenie, w takim razie należy raczej tłumaczyć go w sposób przychylniejszy dla autora, niż odwrrotnie”.

Stręściwszy późniejszy „rozwój” cenzury, „Sowr. St.” robi następującą uwagę:

„Uplętko przeszło całe stulecie, a pierwsza ustawa cenzuralna wydaje się czarną humanitarną, gdy społeczeństwo rzeczywiste robi wrażenie czegoś wysoce archaicznego i przestarzałego... A tymczasem położenie prasy w Niemczech się nie zmienia i zaledwież żąda księgarzy oraz wydawców w Petersburgu śmiała się z całą ostrożnością przypomnieć, że czas był wolność i więzi prasy, a teraz ni wyznać księgarstwo”.

Ale mijają dni, pięćdziesiąt i całe stulecie, a kwestia cenzury faktycznie czeka jeszcze rozstrzygnięcia, tak jak czeka także rozwiązanie sprawa wolności prasy”.

Tow. akcyjne niemieckie.

Nie licząc towarzystw akcyjnych, które znajdowały się w stanie likwidacji lub administracji, w dniu 31 grudnia 1908 roku ilość wszystkich towarzystw akcyjnych dających w Niemczech, wynosiła 5.184 z kapitałem nominalnym 14.634.589.000 marek. Różnica pomiędzy kapitałem nominalnym a rzeczywistym wliczonym, nie uwzględniona przy opracowaniu danych statystycznych przez cesarski urząd statystyczny, gra rolę drugorzędą; ona ma pewne znaczenie tylko przy obliczeniach kapitałów towarzystw ubezpieczeniowych, co do których w większości wypadków kapitał wpłacony rzadko przerosło prawie obowiązującą czwartą część nominalnej sumy. W likwidacji było w końcu roku sprawozdawczego 297 towarzystw z nominalnym kapitałem 366 milionów marek; w porównaniu z rokiem 1907 ilość likwidowanych towarzystw niewiele wzrosła, lecz zato zmniejszyła się wysokość ich kapitałów.

To samo powiedzić można o towarzystwach, dla których ustanowiono administrację; ilość ich z 79 w roku 1907 wzrosła do 80 w roku 1908; wysokość kapitału spadła z 51.909.000 mk. do 50.938.000 mk. W sumie ogólnej różnica między nowo założonymi i zamkniętymi towarzystwami dała plus w ilości 37 towarzystw akcyjnych z kapitałem nominalnym 12,4 miliona marek.

Zmiana w stądże kapitałów towarzystw akcyjnych z roku 1908 tak się przedstawia. Różnica pomiędzy wzrostem a zmniejszeniem kapitałów dosięgała w końcu 1908 roku sumy 403,8 miliona marek na korzyść wzrostu. Rok sprawozdawczy pod tym względem znacznie ustępuje swemu poprzednikowi; w roku 1908 było nowo założonych towarzystw 151, wobec 217 w roku 1907.

Powiększenie się kapitałów również pozostało tyleż; w roku 1907 kapitał nowo założonych towarzystw wynosił 260 milionów marek, w roku 1908 zaś 160. Poza ten powiększony kapitały w 280 towarzystwach, wobec 302 z roku 1907; nominalna podwyżka kapitałów wynosiła 437,8 mil. mk., wobec 533,1 w roku 1907. Z drugiej strony, wypadki zmniejszenia kapitału były nader rzadkie; w roku 1907 wynosiły one w ogólnej sumie 75 mil. mk. w 80 towarzystwach, zaś w roku 1908 — 26 mil. mk. w 15 towarzystwach.

Co zaś dotyczy ugrupowania nowo założonych towarzystw akcyjnych według oddzielnych gałęzi przemysłu, to najwięcej rozwój przepadła na fabryki bławonny i tekstylny; przewyższała nowo założonych towarzystw wynosiła 17 z kapitałem 19,5 mil. mk. Założono 25 nowo towarzystwa w grupie produktów spożywczych; były to przeważnie towarzystwa dla eksploatacji browarów. Przybyły również 23 towarzystwa w grupie przedsiębiorstw handlowych.

Porównanie danych za rok 1907 i 1908 świadczy o niewątpliwym wpływie koniunktury roku 1908 na rozwój towarzystw akcyjnych, który dla w roku sprawozdawczym gorsze rezultaty, niż w poprzednich. K. S.

Wizyta czeska.

Komitet przyjęcia gości czeskich w Częstochowie, rozstał okólnik treści następującej:

„W dniu 11 sierpnia przybywa do Częstochowy, pod kierownictwem Rady miasta Pragi, wycieczka Czechów, w celu odwiedzenia wystawy, miasta i Jasnego klasztoru. Goście czescy zabawią przez dzień 12 sierpnia a 13 o rano wyjadą do Warszawy, gdzie czeka ich gościnne przyjęcie.

Byłoby zbyt leniwym wspominać o znaczeniu i doniosłości tej wycieczki, będącej momentem historycznym w stosunkach polsko-ceskich.

Susunki te, pozabawione zabarwienia politycznego, tak ze strony czeskiej jak i polskiej dążą do zbliżenia ekonomicznego i kulturalnego wzmożenia naszej siły ekonomicznej i energii narodowej i przez przychylnie współdziałanie narodu Czeskiego, będą miały niewątpliwie dodatnie rezultaty.

Z tego powodu zbliżenie się z Czechami powinno posród nas znaleźć jaknajszerze poparcie.

W roku minionym polska wycieczka do Pragi doznała serdecznego i gościnnego przyjęcia. Wypada nam również serdecznie i gościnnie przyjąć u siebie reprezentantów narodu Czeskiego.

W tym celu komitet przyjęcia postanowił:

- 1) Spotkać czeską wycieczkę w Granicy w d. 11 sierpnia przez swoich delegatów:
 - pp. Dr. Karola Raczynskiego, Wł. Maikowskiego, Szwajcera Bronisława, Kozłowskiego Władysława oraz p. Włodka, którego komitet warszawski delegował.
- 2) Wycieczka przybywa specjalnym pociągłem z Granicy o godz. 8-jej wiecz., do Częstochowy na stacji goście spotkani będą przez Prezesa komitetu księdza Stefana Labomirskiego, poczem zaprowadzeni będą na przesa-

czone dla nich kwatery.
Wstęp na peron za biletem, wydawanymi w kancelarii komitetu.

- 3) O godz. 9 urządzone będzie przyjęcie na Wystawie i przywitanie przez vice-prezesa komitetu Wł. Maikowskiego.
- 4) Składkowa kolacja w restauracjach na placu Wystawy, celem poznejmienia wzajemnego.

W dniu 12 sierpnia.

- 5) 10 godzina spotkanie na Wystawie.
- 6) 10 i pół msza w kaplicy Matki Boskiej na Jasnej Górze.
- 7) 11 godzina zwiedzanie klasztoru.
- 8) 1 godzina śniadanie w restauracjach na placu Wystawy.
- 9) 3 — 7 — swobodne zwiedzanie wystawy.
- 10) 8 godzina, bankiet w restauracji „Drozdowo”.
- 11) 11 godzina, kawa czarna w Lutni.

W dniu 13 sierpnia — odjazd do Warszawy

W tych ramach komitet zamierzył urządzić przyjęcie gości Czeskich, bez zbędny lecz dostatnie jak przystoi narodowi polskiemu pomnemu dawnej narodowej i kulturalnej świętości.

Nie posiadając instytucji samorządowych któreby mogły przyjąć na siebie koszty przyjęcia Komitet zmuszony jest zwrócić się do ofiarności społeczeństwa.

Fundusz na przyjęcie ma być zebrany drogą ofiar dobrowolnych na ogołone niezbędne wydatki oraz od uczestników bankietu specjalnie na zapłacenie tego wydatku.

Komitet ma honor zwrócić się do W-go Pana z prośbą wzięcia udziału w przyjęciu gości Czeskich, przez ofiarę na przyjęcie, lub udział w bankiecie lub w obu razem. W tym celu proszą o wypełnienie załączonego blankietu i zwrot tegoż, bezwzględny.

Z wysokim poważaniem za komitet przyjęcia (podp.) W. Maikowski

Adres: Wł. Maikowski, (II-ga Aleja Nr 22).

WYSTAWA przemysłu i rolnictwa.

Wystawa żywo zainteresowała sferę przemysłową i handlową w Hiszpanii. Jak się dowiadujemy, minister handlu w Madrycie zwrócił się za pośrednictwem hiszpańskiego ministerium spraw zagranicznych do konsula generalnego w Warszawie, p. S. Lewenberg, aby nadesłano mu najszczegółowsze sprawozdania z wystawy.

W tych dniach delegat konsulatu przyjeżdża na wystawę.

Wyroby niemieckie na wystawie pomimo zastrzeżenia komitetu wystawowego, znajdują się w dość znacznej liczbie. Stało się to z winy wielu nieuczynliwych wystawców, którzy, przemilczając o pochodzeniu okazów, nie jako je przemycali na wystawę. Obecnie — jak się dowiadujemy — niektóre poważniejsze instytucje handlowe zwróciły na to uwagę i czynią starania, by przynajmniej sędziwie ignorowali te towary.

Inspektor szkoły Aleksandryjskiej w Łodzi organizuje zbiorową wycieczkę uczniów na wystawę do Częstochowy.

Nocy dzisiejszej na linię zapasową przy stacji W. W. odstawione zostały wolne wagony pasażerskie, oddane z rozporządzenia naczelnika ruchu kolei W. W. na noclegi dla przybywających na wystawę gości.

Wczoraj wyjechał zagranicę delegat komitetu wystawowego specjalnie w celu zaangażowania różnych atrakcji.

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych zwiędzia wystawę pierwszą wycieczka szkolna do 300 osób z młodzieży plei obojga.

Z inicjatyw kallekiego przedsiębiorstwa telefonów w dniu 22 i 23 b. m. zjechała się na Wystawie 20 b. m. przedstawiciele przedsiębiorstw telefonicznych w Królestwie.

Zarówno zwiedzający, jak i sami właściele kabin i ich ofielalsi, zm-

szeni do dłuższego przebywania wewnątrz pawilonów narzekają na brak wentylacji.

Przyjemnym echem rozchodzi się po mieście, niesprawdzone zresztą do tyłecz pasętko, jakoby prowadzone były jakieś pertraktacje, celem zaangażowania wrocławskiego orkiestry Namysłowskiego, czy też wzięcia udziału przez tę orkiestrę w przyjęciu czeskim.

Delegaci pism otrzymują za pośrednictwem naszej redakcji ogłoszenia do uczestniczenia w przyjęciu gości czeskich, gdyby komitet wystawowy miał zamiar urządzić w dniu 11-go sierpnia 1909 r. w sali „Gazety Częstochowskiej” Obywatele, którzy zaufali do naszej prośbie, prosimy przesyłać swoje imiona do redakcji „Gazety Częstochowskiej”.

Obywatele, którzy zaufali do naszej prośby, prosimy przesyłać swoje imiona do redakcji „Gazety Częstochowskiej”.

„Syndykat rolniczy warszawski” ma oddzielny pawilon, w którym reprezentuje wyrobę 1) narzędzi i maszyn rolniczych firm: Mübsama z Zawadzka, „Plug” z Warszawy, Jana Ziwockiego z Warszawy, H. Cegielskiego z Poznania, Clayona i Shuttlewortha z Lincoln w Anglii; 2) centryfugi „Globe” ze Szwecji; 3) pasy: Breitsza i Gopolskiego z Warszawy, Howarda z Bedford w Anglii; 4) rejestra gospodarza Antoniego Szustrza z Warszawy. Jak powiadomili syndykatu wyjechał do Częstochowy na wystawę p. Kazimierz Kusiński.

Komitet jury trzech sekcji wycieczek: 1) kulturalno-naturalnym stanowią: Sekcja pedagogiczna: pp. Dr. Biagiński (prez. działu), M. Ginsberg, Izaak, S. Kondratowicz, inż. St. Kontkiewicz, Kosiński, Kulwiec, Lewiński, dr. Löwenstein, M. Lempicki, Erazm Majewski, inż. Minkiewicz, prof. Nowicki, Tadeusz Pochwański, dr. A. Piwowar, Prokulisz, Piotr Przesmycki, dr. W. Sasch, inż. Strzeszewski, red. Zimowicz, Wł. Zakowski.

Sekcja pedagogiczna: pp. Czesław Biagiński, d-rwa M. Biagińska, ks. Bogacki, d-rwa Aniela Chmielińska, Chazanowska, Chranowski, Z. Garsteczka, Janowa Grossmanowa, S. Klebanowska, dr. Ed. Kohn, Kosmiński, W. Kozłowski, Janowa Langnerowa, Legis, Łukaszewska, ks. J. Nogott, d-rwa Radziwiłłowicza, d-rwa Rudzka, Pudek, Aniela Szyrowa, Stowa Wembler, Wolkfa, M. Soczółowska, M. Terech, St-fan Zabrowski, M. Zarębski i Aniela Zdanowa.

Sekcja higieniczna: pp. dr. Baranowicz, dr. Brzoziński, dr. Brzoziński inż. Gąsowski, dr. Huniblet, dr. Waclaw Kohn, dr. Marczewski, inż. Mankowski, dr. Nowak, K. Raklewski, Sadowicz, dr. Bawian.

Komitet otrzymał w dalszym ciągu depesze następujące:

„Przesyłamy od naszych czytelników i od siebie życzenia by wystawa Częstochowska przyniosła wiele wartości dla swegojskiego przemysłu i rolnictwa. Redakcja „Dziennika Kujawskiego” P o s z w i a k i k, G r u s z y z y n s k i K r ó l a k.”

„Nie mogąc przybyć na otwarcie wystawy składam całemu komitetowi życzenia aby powodzenie uwieńczyło jego pracę i starania. Józef Ostrowski.”

„Zyczenia najlepszego powodzenia łączę wierząc, że wystawa przyniesie krajowi wielkiżytek. Żaluję że przybyć nie mogę. Stanisław Leśniewski.”

„Szczególnie pożytecznej i nader doniosłej wystawie najgoręcej życzymy powodzenia. Rada towarzysza wzajemnej pomocy pracowników rolnych.”

„Zyczenia zasłużonego powodzenia dla dzieła pięknej myśli obywatelskiej przesyła Zarząd warszawskiego towarzystwa wzajemnego kredytu.”

„Powodzenia pięknie rozpoczętej sprawie Kieleckie towarzystwo kredytowe mielejskie.”

Rozkbid terminów „Jury”.

- 1 Grupa Krajowznawstwo i górnictwo 20 | 8.
- 2 Grupa
 - a. Motory, urzadzenia elektrotechniczne, armatury itp. 20 | 8.
 - b. Maszyny i narzadzia różne pom py 21 i 22 sierp.
 - c. Maszyny i narzadzia roln. 20 i 22 sierp.
- 3. Środki lokomocyi 20 sierp.
- 4 Grupa Przemysł włóknisty 23 sierp.
- 5 Grupa Ceramika 23 i 24 | 8.
- 6 Grupa Przemysł metalowy 25, 26 i 27 go sierp.
- 7 Grupa Przemysł drzewny 23 i 24 | 8.
- 8 Grupa Przemysł skórzany, rogowy i drobna galanteria 20, 31 sierpnia i 1-go września.
- 9 Grupa Przemysł chemiczny i farmac. 29 i 30 sier.
- 10 Grupa Artykuły spożywcze 31 | 8 i 2 września.
- 11 Grupa Przemysł ludowy 23—25 | 8.
- 12 i 13 grupa Rolnictwo 21 i 22 | 8.

etapem do więzienia gubernalnego w Piotrkowie i dalej na zesłanie 38 osób, w tej liczbie 6 kobiet.

Zjazd rzemieślników.

Ze wszystkich niezapowiadanych na wystawę zjazdów najszybciej doszedł do skutku i najlepiej został zorganizowanym zjazdem, rzemieślników.

Dotychczasowe rezultaty prac zjazdu owego, oprócz już podanych przedstawia się następująco.

W niedziele r. Raczyńskiemu, stojącemu przy bufecie restauracji „Drozdowo” wyciągnięto portfel ze 150 rb. Schwymani dwaj młodzieńcy do kradzieży się nie przyznali, legitymując się natomiast jako tapicerzy przybyli na wystawę.

„Tapicerami” zaopiekowała się policja.

Wczoraj znowu załatwiającemu interes w lokalu komitetu wystawy p. Kucharskiemu, zarządzającemu restauracją „Drozdowo” wyciągnięto z kieszeni rb. 100. Tym razem przywłaszczyciel udzielił się wraz z pieniędzmi bez śladu.

W przysiępie obiedu.

Wczoraj o g. 2 popoł. byli sekretarz czestochowskiego powiatu Stanisław Komornicki w przysiępie obiedu wyskoczył przez okno swojego mieszkania na ulicę, kulejąc się lekko spadł w pierś i tlukąc silnie głowę.

Komornickiego odwieziono na kurację do szpitala miejskiego.

Upadek u poelagu.

Z ociągów osobowego kolei W. W. między stacjami Częstochowa a Zawierciem wypadła 61-letnia pasażerka Katarzyna Skalska i uległa zranieniu głowy oraz silnemu stłuczeniu klaki piersiowej, rąk i nóg. Po udzieleniu jej pomocy w ambulatorium w Poraju, poszwankowała i zabrała sym.

Wypadek w teatrze.

Wczoraj przed samem rozpoczęciem przedstawienia w teatrze na terenie wystawy, oderwał się wiszący na scenie żyrandol, uderzając podczas upadku inspiłenta sceny p. Wierusza, któremu pomocy udzielił wezwany dr. Biegański.

Rewizya.

Nocny wczorajszego około godz. 2-ej policja dokonała rewizyi w mieszkaniu Franciszka Szymunika zamieszkałego przy ul. Warszawskiej № 58.

Podczas rewizyi znalaziono 3 nabite rewolwery systemu „browning” i jeden system „Smith Wesson”. Szymunika aresztowano.

Aresztowania.

W ciągu doby uwiadłję aresztowano w mieście dla sprawienia osobowości: Romualda Karcewskiego, Michała Grzeszczyńskiego, Annę Ogórek, Franciszka Stelmacha, Stanisława Mulca, Andrzeja Pekosa, Florjana Tyrka, Ignacego Michałkiego, Józefa Śliwczyńskiego, Wojciecha Macbura i Stanisława Chmieleskiego.

ronowy zdzwonom, który dzwoni co godzinę. Zegar jest owalny 85-ciu, długość wahań 112 t. wagi 18 funtów, jednym słowem gmach potężny, o jakim trudno było marzyć, aby takowy jaka instytucja urządziła, chyba jeżeliby dostała w prezencie. Dzięki więc sprytnemu i dzielnemu w awym fachu, zegarmistrzowi, bytemu wychowawcy szkoły technicznej wiewowej w Pradze Czeskiej, podobny i wiele pożądany okaz regarowy, ukazał się w naszym mieście, z którego wszyscy bezpłatnie korzystać będą.

Z Kamińska.

Wybory na sędzię.

W dniu 27 lipca r. b. w Kamińsku odbyły się wybory na sędzię gminnego. Z listy zaledwie dwóch kandydatów, posiadających cenzus, wybrany został p. Z., obywatel ziemski. Smutny stan okolicy w naszej okolicy jest przyczyną, że na stanowisko bądź co bądź ważne, jak sędzię gminnego, także mało kandydatów posiadamy. Jeżeli się znalazło w gminie kilku inteligentów, to ci nie posiadają cenzusu majątkowego.

Szkolnictwo.

Szkola dwuklasowa, o czem pisano nie będzie w Kamińsku założona, edyz zanopiegi na utrzymanie powyższej szkoły z powodu braku odpowiednich kapitałów władza odmówiła.

Niedawno za nuczanie domowe panie L i B. zostały sadownie skazane na karę. Wobec tego 200 dzieci niema możliwości kształcenia się ani prywatnie, ani w elementarnej szkole kamińskiej, do której zaledwie 60 dzieci przyjeżdżają.

Z Łodzi.

Organizatorzy zbiorowej wycieczki młodzieży szkolnej do Częstochowy na wystawę uzyskali od kolei fabryczno-łódzkiej specjalny pociąg na 1300 osób.

Sztuka.

Teatr Marii Przybyłko.

Od dni już kilku Częstochowa, a ściślej — Wystawa Przemysłu i Rolnictwa, gości teatr. pod kierunkiem znakitej artystki p. Marii Przybyłko.

Przyznać się muszę że całą otwartością i z pewnego rodzaju lek ogarnął mnie na wieść że komitet wystawy powierzył tak ważną placówkę kulturalną na Wystawie, iak teatr — p. Przybyłko. Nie dlatego bym uważał p. Przybyłko za nieodpowiednią kierowniczkę tej sceny, lecz nie wierzyłem w możliwość zorganizowania na dwa miesiące trupy, dostatecznie jednolitej i sznanej do zaprowadzenia programu, wymagającego dużych warunków technicznych i intelektualnych.

Trudności przy zorganizowaniu towarzystwa dramatycznego, zwłaszcza przy jego charakterze tymczasowym, są bardzo poważne. Co lepsze siły znajdują trwałe „engagement” w teatrach warszawskich, krakowskim, lwowskim, poznańskim, łódzkim, wileńskim, wreszcie innych prowincjonalnych. Ci zaś, którzy chwilowo zaproszą do żadnego „towarzystwa” nie mają, muszą cierpliwie wszelkie warunki Bliklego i dobić umowę.

Obawiałem się, iż powodowana tego rodzaju trudnościami, p. Przybyłko, siła wypadków wyższych z mną zadawałninać się będzie musiała niedobytkami. Tymczasem inż pierwsze wystąpienia nowej trupy zadają kłan tego rodzaju przypuszczeniom. P. Przybyłko, wiedziama instytktem samozachowawczym lub też z dobre obmyślanym planem żyłła dla swej trupy siły, zdawałoby się bieżnnowo sobie orzeczłwe, a jednak najfajniejsza do skolonien — artystów doświadczonych i starszych — oraz niemal debiutująca młodź. Całobę zaprezentowała się całkiem skądnie.

Tego wyrazu jednak nie należy rozumieć zbyt śródle. Nie możemy powiedzieć z zupełniet czystem „smniemlem, aby wszystkie szło jak z płatka, aby nie było braków mniej lub więcej kryzących, lecz w każdym bądź razie teatr pozostał na wysokości tradycji sztuki scenicznej polskiej i nie stał się żadną budą jarmareczną. Czuł tu niezgodnie dla sztuki, a brak wybitnego talentu nielednotkrotnie pokrywa światły zapal i brawura młodzieńcza lub wyrafinowana praktyka sceniczna, zdobytą długim latami.

Bądźmy szczerzy! Krdliotowskich i Modrzewskich w personaliu trupy nie spozstrzegamy, lecz są to przeważnie ludzie zdolni, zdolni i utalentowani do stałecznie, aby sztuki nie pomyłż. Wre-

sztce nie jest łatwym „podać się” o-bok tak doskonałej artystki, jaką jest p. Przybyłko. Dyrektorowa, wbrew swym intencjom, niezgodnie ze swą wolią między i zabija otoczenie. Przy wielklem sżeciu ginie blask drobnych gwiazdek... chociaż, z drugiej strony, trupa p. Przybyłko zawładza jej własnie duzo, że jest lepszą, niż mogłaby być w innych warunkach.

Lecz o tem — drugim razem...

D r z a g a.

Dziś odegrana zostanie jedna z najlepszych i najwielszych Komedji Michała Bułackiego „Klub kawalerów”. przy udziale najlepszych sił towarzyszących.

W czwartek d. 12 sierpnia o godz. 6-jej po południu odbędzie się uroczyste przedstawienie dla gości czeskie — odegrana zostanie komedia Gabrieli Zapolskiej „Zabusia” w tytułowej roli z panią Marią Przybyłko.

Z dnieniem dzisiejszym bilety teatralne będą sprzedawane w cukierni W. Jackowskiego, a od godziny 6-jej w kasie teatralnej przy wejściu na wystawę.

TELEGRAMY.

(Agencji Petersburskiej i własne.)

— 0 —

W Peraji.

Teheran 9. We wsich okręgu Kwagi Dżuła Tabrys Ludzie Sattara chana dopuszczają się rabunków u różnych mieszkanców, oskarżają ich o sympatyje dla zdetronezowanego szacha.

Teheran 9. Ogłoszono dekret o wyborach do mezz-ilsu.

Pożar miasta.

Szemacha 9. Plonia całe miasto. Dom mieszczyzą zarząd powiatowy i hotele w środku miasta zgorzały. Brak wszelkiego ratunku. Spaliło się kilku ludzi.

Sprawy zakonne.

Rzym 9. Kardynał Oktawjusza Cagiano do Azevedo mianowany protoktorem siostr zakonnu św. Franciszka (tercyarek) dla ziem polskich.

Wojna.

London 9. Potwierdza się tu wiadomości o wreczeniu rządowi chińskiemu ultimatum Japonii w sprawie kolei Antung Mukden. Pulażenie jest groźne. Wybuch wojny bardzo prawdopodobny.

ROZMAITOŚCI.

Konulatory rosyjskie.

Donoszą z Petersburga, że ministerjum spraw zagranicznych postanowiło znacznie powiększyć liczbę konsulatów rosyjskich na obwodach polkowych. Co zaś do mniejszości, w których konsulaci są požądane, postanowiono zarządzić opinię organizacji handlowo-przemysłowych.

Tabela nieurzędowa

wygranych w ciągnięciu i klasy
193 loter. klas.
Królestwa Polskiego.
Dnia 9 sierpnia 1909 r. jako w 1 dniu ciągnięcia wyszły następujące główne wygrane:

- Rb. 10000 na № 15414.
- Rb. 2000 na № 9761.
- Rb. 1800 na № 16340.
- Rb. 500 na № 22930.

Po rb. 200 na №№ 4118 10186.
Po rb. 100 na №№ 2199 2492 8498 10453 12804 14198 20080 20931.
Po rb. 50 na №№ 962 1046 1647 2018 2186 3318 5030 5296 6181 6699 7969 8469 8570 9016 9658 11869 12340 15581 13672 14174 15266 15267 16857 18236 18448 19194 19872 20084 20243 20891 20494 22355.

Numery które wygrały stawki:

- 50 53 91 150 77 95 241 51 76 841
- 51 58 402 544 672 99 720 81 95 811
- 20 65 817 48 76.
- 1065 1105 87 73 1248 74 1308 1492
- 95 15 28 58 68 1607 97 1795 1889 1905 50.
- 2007 9 59 89 2131 38 46 68 79
- 2237 60 2387 89 46 2418 51 82 2515
- 68 71 85 2644 55 2719 44 2915 61.
- 3048 3108 24 85 50 79 80 8203 40
- 55 74 89 92 3312 84 3408 60 90 3519
- 80 8800 10 14 78 82 85 3703 64 67 69
- 3811 54 76.
- 4086 49 4134 50 60 92 96 2966
- 4854 4444 50 58 67 94 4692 4719 24
- 4841 85 4920 61.
- 5069 6135 81 6210 11 71 5406 7 38

Kronika.

— Pętliski o amnestrji.

„Birz. Wied.” donoszą, że niezadługo nastąpić ma ogłoszenie amnestrji dla niektórych kategorji więźniów politycznych.

— Czeši u nas.

Warszawski konsul austriacki otrzymał od rządu wiedeńskiego instrukcję co do jaknajdokładniejszego wdawania relacji z pobytu Czechów w Częstochowie i w Warszawie.

Politycy austriacy wycieczką tą podobno żywo się interesują.

— Podwyżka na p. c. e.

Ministerjum spraw wewnętrznych zamierza złożyć instytutom prowadzącym projekt prawa o podwyższeniu wynagrodzenia urzędnikom zajętym przewodem poczty kolejami.

— Reformy ministerjalne.

Niezadługo, jak domniś „Nowaja Rus”, ma być zreformowane ministerjum handlu i przemysłu. Istniejące obecnie wydziały będą przekształcone w departamenty, na których czelo staną wice-ministrowie.

— Prawa robotników.

Inspektorowie fabryczni gubernii warszawskiej otrzymali od swej władzy polecenie baczyć, aby po przechodzeniu przedsiębiorstw przemysłowych, podległych nadzorowi inspekcji, z jednych rąk w inne, były zabezpieczone prawa robotników, którzy uciepili od wypadków nieszczęśliwych.

— Mankietnicy w Częstochowie.

Dotychczasowe, niejednokrotnie zakusy mankietańców, skierowywane ku Częstochowie, aby bądź co bądź, osiedlić się w naszym mieście, spełzały na niczem, zawiądzając ludziom dobrej woli.

Zdawało się przeto, że ci zbuntowani słudzy otęrzają odstępy od wiary proaicjów, sięjący niezgodę bratnią, zostawiają nas w spokoju. Niestety dzieje się inaczej. Z najpewniejszego bowiem źródła otrzymujemy wiadomość, że zamiankowni sekciarzy, postanowili zamieszkać tuż obok Jasnej Góry, gdzie pochownia. Od osoby niekato lkiego wyznania, pozostającej w kłopotliwych warunkach materialnych, nabywają kilkumorgową posesyję z domem mieszkalnym.

Starania w tej mierze czynił duchowny mankietańczy, przejdżając tutaj nocną porą. Dał już zadatk 3000 rubli. W nadchodzący czwartek ma być dokonany ostateczny akt kupna w cenie ogólnej 18,000 rb.

— Etap.

Wczoraj w południe w więzieniu miejsowego przy magistracie wysiano

Korespondencje.

— 0 —

Z Sosnowca.

W Sosnowcu powstania pierwsza w kraju fabryka stalowych, emaliowanych pływ do wykładania ścian i sufitów. Płyty te ogólnitrawo szczególnie mają zastosowanie w gmachach użyteczności publicznej, lecz również używają ich do mieszkań prywatnych.

— Wypadek przy pracy.

W fabryce Fitznera i Gampera w oddziale pomp badano wytrzymałość nowego zbiornika gazowego. W tym celu doznano wód wódą za pomocą pompy parowej z siłą 800 atmosfer. Problem tej przylałdo się kilku robotników. Nagle czynnika zbiornika pęka, a silny strumień wody uderzył w twarz obok stojącego robotnika Madziejewskiego. Woda wyrwała nieszczęśliwemu ciału z twarzy i wyszłała oczu. Po udzieleniu mu natychmiastowej pomocy lekarskiej, odwieziono go na kurację do Katowic. Stan jego jest grzyby Madziejewski jest kawalerem.

Z Noworodomska.

Publiczny zegar.

Mitą i pozyteczną niespodzianką dla mieszkańców naszego miasta urządził zegarmistrz p. Feliks Barszcz, który w tych dniach na murze, obok swej pracowni przy ul. Brzozińskiej ustawił na specjalnym żelaznym postumencie długości 2-ch metrów, wielki zegar pe-

Table of numbers and dates, likely a lottery or record list. Columns contain numbers and dates from 1924.

Table of numbers and dates, likely a lottery or record list. Columns contain numbers and dates from 1924.

Panów, że w dniu 6 Lipca r. b. przeniosłem swój zakład fryzjerski z II Alei № 14 gdzie hotel Victoria pod firmą "Stefan", po gruntownym odnowieniu do domu p. Imicha II Aleja № 16. Poleca się nadal Szanownym Panom. Z uszanowaniem St. Widera.

Wszystkim znajomym i przyjaciółom, którzy raczyli odprowadzić zwłoki ukochanego naszego ojca s. p. Adolfa Warkusa na miejsce wiecznego spoczynku, składa serdeczne "Bóg zapłać". Rodzina. 235

Zawiadomienie.

Mam zaszczyt zawiadomić Szan.

Specyjalny Skład SUKNA I KORTÓW oraz Drap de Damés na kostjumy Damskie które poleca W. ZDZIENICKI Szkolna № 9, I piętro.

Ma czas Wystawy pomieszczenie dla 4 osób w 2-u elegancko umeblowanych pokojach balkonowych z wszelkimi wygodami. Teatralna 24 miesz. 6 front 287.

Rozkład jazdy pociągów L E T N I. Pociągi przychodzą do Częstochowy od strony Warszawy o godz. 4.11, 7.20, 11.87, 2.37, 5.41, 6.59, 8.00, 9.00, 12.20, 9.02.

Laboratorium St. GÓRSKIEGO Warszawa, Leszno № 12 poleca: Agatol proszek, eliksir, i pasta do zębów o silnym aromacie i własnościach przeciwnagłych...

Przedsiębiorstwo wyrobów cementowych p. f. Józef WARSZAWSKI dawniej TROSSET Mikołajowska № 8. Wykonują: Trytury betonowe, Szcody mozaikowe, Rury kanalizacyjne...

Eksikans (płyneczka z rozpylaczem) higieniczny proszek usuwający pot i odparzenie ciała oraz przykrą woń. Skutek po jednorazowym użyciu. Cena 30 k.

Crem Venus źródło piękności dla pań kobiecej usnowy, oleji, płaszy przyszece i lizisze, nadaje młodym i świeży wygląd. 50 k i r. 1. 522 Sprzedaż wszędzie.

H. IMICH w Częstochowie II-ga Aleja Nr. 16, obok mostu kolejowego. Telefon № 48. Farby, pokost rygski, cement, gips po cenach najprzystępniejszych. Wyłączna sprzedaż: Papy do krycia dachów i smoły Fabryki Tektury smołowcowej i Asfaltu „Saturn” 1012

Rrago największe i najskuteczniej usuwa Odciśki, brodawki i zgrubiałą skórę. Cena 35 i 60 k. Puder Venus dla pań nagrodzony za swoją wytwórczość i nieszkodliwość na wystawach higienicznych i polecany jako najlepszy puder krajowy. 15, 30, 50 i r. 1.

Najlepszy podarunek Pokój umeblowany dla siebie i znajomych z elektrycznym oświetleniem na portmonetka z portmonetką z najlepszą skórą, zamówi się w księgarni p. Rolniczej granicznej roboty, z go 307 - 3 - 3

Przyjeżdżającym do Warszawy osobom dobrego wychowania polecamy pokoje, ulica Erywańska 5 mieszkanie 15. Wszędzie blisko. 312-7

Wielki wybór gotowych gorssetów od 2 do 25 rubli poleca pracownia gorssetów „JÓZEFY” Częstochowa Al. III róg Szkolnej dom p. Wnorowskiej Roperacje, pranie, profesjonalizowanie 1 L. p. 258-4-1

Zakład Ogrodniczy S. JASTRZĘBSKIEGO Aleja № 16 Telefonu № 65 w Częstochowie. przez czas trwania WYSTAWY przyjmuje dekoracje kabin i pawilonów laurami i innymi roślinami doniczkowymi, po cenach niższych niż zwykle.

Wielki wybór gotowych gorssetów od 2 do 25 rubli poleca pracownia gorssetów „JÓZEFY” Częstochowa Al. III róg Szkolnej dom p. Wnorowskiej Roperacje, pranie, profesjonalizowanie 1 L. p. 258-4-1

Kraków Zakład wodołeczny i sanatorium spec. chorób nerwowych D-ra Kupezyka ul. Szulgińskiego. 11-8

Wielki wybór gotowych gorssetów od 2 do 25 rubli poleca pracownia gorssetów „JÓZEFY” Częstochowa Al. III róg Szkolnej dom p. Wnorowskiej Roperacje, pranie, profesjonalizowanie 1 L. p. 258-4-1

Poszukuje się 10.000 rb. na 6/2 proc. na 1 numer lipoteki, na nieruchomości wartości 25.000 rb. Oferty w Adm. Gośca pod lit. „N. S.” 259-3-3

Wielki wybór gotowych gorssetów od 2 do 25 rubli poleca pracownia gorssetów „JÓZEFY” Częstochowa Al. III róg Szkolnej dom p. Wnorowskiej Roperacje, pranie, profesjonalizowanie 1 L. p. 258-4-1

Przepraszam, że nie mogę przyjechać do Warszawy w czasie wystawy, dlatego proszę o wybaczenie. 312-7

Wielki wybór gotowych gorssetów od 2 do 25 rubli poleca pracownia gorssetów „JÓZEFY” Częstochowa Al. III róg Szkolnej dom p. Wnorowskiej Roperacje, pranie, profesjonalizowanie 1 L. p. 258-4-1

Przepraszam, że nie mogę przyjechać do Warszawy w czasie wystawy, dlatego proszę o wybaczenie. 312-7

Najwyższa nagroda „Grand Prix” Marsylja 1908 r. i medal brązowy Kossów 1908 r. „CAPTOLIN” Jedyny środek wzmacniający włosy i usuwający łupież. prow. farmacji Stanisława Hamburga do nabycia w składzie aptecz. Aleja II róg Teatralfiej w Częstochowie. Oraz we wszystkich porządnych składach aptecznych i aptekach.

SKŁAD FABRYCZNY T-wa „Prowodnik” w RYDZIE. RYDZEWSKI i S-ka w Częstochowie, Teatralna 13. Tel. № 1. Wyroby techniczne Gumowe i Azbestowe do wszelkich gałęzi przemysłu Obrcze gumowe do kół powozowych Bandaż, Osie, Resory OPONY do samochodów i rowerów. Oboasy gumowe. 271

MACZKA NESTLÉ MLECZNA Idealny pokarm dla niemowląt i dla dorosłych chorych na żołądek. Fabryka kwasu naprzędzonek wst. w Warszawie. Otwarty hurtowy skład wyrobów ciw-wie Paryskiej Dyplomem i Medalem. Ziemianych J. Zurozek i S-ka. sprzedaż, powód 2 interes. Wielka-ka (Ceny hurtowe). Szkolna 29 3 w suto-46, Małankiewicz. 325-3-2 1924. 321 3-3

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmują: Kantor własny - Częstochowa Aleja II Nr. 38 - kiosk „Świata” na Wystawie, w Zawierciu księgarnia p. Z. Hubickiej, w Dąbrowie p. Jan Dziekan, w Rakowie p. Leon Piotrowski.

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 8, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50 wraz z przesyłką pocztową lub odnośnikiem do domów. Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce: przed tekstem kop. 30, po tekście k. 10, obok tekstu (nadane) k. 60, nekrojłgi k. 20. Drobne ogłoszenia po 8” k. za wyraz.